

LUTHEROVA DEKÁDA 2010

Sola redemptione Christi

6. Pán Ježiš zomrel na golgotskom kríži

Text: Ján 19,30 „Ako Ježiš okúsil ocot, riekol: Dokonané! A nakloniac hlavu, odovzdal Ducha Bohu."

Na Veľký piatok predpoludním bolo už na popravnom vrchu Golgote pri Jeruzaleme veľmi rušno. Vrch podoby lebky, korunovaný len tromi krížmi, stal sa nemým svedkom toho, čo sa v onen veľkopiatočný deň stalo. Bol to deň plný ruchu, keď prichádzali sem vojaci a pripravovali kríže, keď došli sem zástupy, zvedavé na popravu, keď došli ženy, ktoré nasledovali Ježiša a keď sem doputoval aj ťažko zbičovaný a strápený Ježiš Kristus. V tento deň tu bolo počuť surové výkriky od zverštelých ľudí hladných po krvi, ozývali sa rany kladivom, keď pribíjali svätého Božieho na drevo kríža, ozývali sa vzdychy, či volanie ukrižovaných lotrov - a v tento deň odznali aj pamätné slová z úst Ježiša Krista. Slová, na ktoré ľudstvo nikdy nezabudne, kým len trvať bude. Slová veľkej pravdy a veľkého posúdenia človeka v jeho hriechu, ale aj slová nesmiernej dobroty a životodarného omilostenia, slová lásky a pomoci. Áno, dokonca aj z kríža zneli slová lásky a pomoci. Až nakoniec zaznelo to víťazné slovo Pánovo: Dokonané! Pán nepovedal: Už je so mnou koniec, už mi nikto nepomôže, Pán vtedy vôbec nemyslel na seba, ale vyslovil slovo o svojom diele, ktoré je skončené, víťazne skončené práve vtedy, keď sa ľudom zdalo, že prehral.

Toto Pánovo: Dokonané! Ukazuje nám v novom a správnom svetle všetky postavy, ktoré sa na Veľký piatok zišli na hore Golgote a súčasne toto slovo hovorí do skutočnosti nášho života, vyslovujúc hodnotenie, súd i omilostenie nad nami. Pozrime sa teda aj dnes v duchu veľkopiatočnej udalosti na postavy Veľkého piatku a vidíme, v čom sa na nich dokonalo dielo Kristovo.

Je dokonané!

1. skončila sa moc Ježišových trýzniteľov
2. účinnou sa stala láska Kristova
3. v platnosť vstúpilo Jeho dielo zmierenia

1. - Kristovo slovo „Dokonané!" nám poukazuje predovšetkým na to, čo sa skončilo zo strany Jeho trýzniteľov.. Mal do činenia s Radou židovskou, jej predstaviteľmi Kaifášom a Annášom, stáli proti Nemu mocní vodcovia izraelského národa. Tí všetci vynaložili všetok dôvtip, aby sa Ho zbavili. Úbohí! Mali vynaložiť dôvtip, aby Mu porozumeli, ale nepoznali času navštívenia svojho. Teraz je ich zloba ukončená.

Podobne skončil s Pánom Pilát. Tento ľahkomyselný rímsky požívačnik, ktorému záležalo len na majetku a na tom, aby mal od Židov pokoj, ten, ktorý vedel, že Ježiš Kristus je nevinný a predsa Ho odsúdil. Oстане navždy človekom, alebo príkladom človeka bez pevných zásad. Nevedel, že v jeho výroku o Ježišovi sa skončila vlastne moc pohanského Ríma. Nevedel, že bol nástrojom v rukách Božích. Bol by sa tomu vzpíeral, preto ho Boh použil nevedomého. Len jedno si tento Pilát dovolil: chcel sa židom pomstiť za to, že ho donútili v procese s Ježišom konať inak, ako pôvodne chcel. Chcel Ježiša oslobodiť. Prinútili ho odsúdiť Ho? Dobré. Pomstil sa im tým, že napísal vinu Ježišovu INRI, ale netušil, že napísal najväčšiu pravdu, aká kedy vyšla z úst hriešnika. Lebo Ježiš Kristus naozaj bol nielen kráľom židovským, ale kráľom celého ľudstva.

Pilát a Židia sa navzájom prekárali. A Ježiš Kristus im bol zámienkou. Netušili, že tým sa dokonáva Jeho veľké dielo a dokonáva ich hnev.

Ale nielen mocní vtedajšej ríše, ale aj prostí členovia sú Ježišovým slovom: „Dokonané!" posúdení. Posúdení sú vojaci, čo stáli pod Kristovým krížom a takmer nevníмали čo sa deje. Aspoň netušili dlho nič z veľkosti udalosti golgotskej. Ved' videli už mnoho ľudí umierať na kríži a človek si zvykne aj na také „divadlo". Čo pre nich znamenali traja ukrižovaní? Nič im nehovorilo to, že ich rukami bol ukončený ďalší život. Taký je človek. Tak boli zvyknutí na ukrižovanie, ako sme my zvyknutí na zvesť o veľkopiatočnej udalosti. No nemali by sme byť na to zvyknutí. Tá udalosť, zvesť o nej mala by nás každý rok nielen prekvapiť, ale ukázať nám, že Kristus dokázal veľké veci v našom živote. Ak sme na zvesť o Veľkom piatku zvyknutí, to len znamená, že ho neberieme dosť vážne však ku svojej škode. Možno niektorí z nás,

by konali podobne ako tí vojaci. Nevedeli čo sa deje , čo sa deje s ľudstvom v tej chvíli, ako sa mení aj ich vlastná hodnota. Evanjelista nám zaznamenal, že ich hlavnou starosťou bolo, aby si rozdelili odev Kristov. Vrhali lós o Jeho spodné rúcho. Mohli vtedy lepšie ako inokedy získať nový život - získali kúsky odevu. Je smutné, keď človek z Krista získava odev, ale nie Krista. Ale tak tomu býva neraz aj s nami, ktorým je kresťanstvo, Kristus milý dovtedy, kým nás niekto kvôli tomu chváli. Ale vidieť Krista na kríži a vytrvať pri ňom - to je spása pre ktorú Kristus naozaj umrel.

2. - Ježišovo slovo: „Dokonané!“ je zároveň nesmierne významné pre druhú skupinu ľudí, ktorí boli na Golgote. Bola to skupinka žien, čo šli za Pánom až sem. Márne na Golgote hľadáme Petra a iných učeníkov, okrem milujúceho Jána, márne tu hľadáme tých, ktorým bol Pán preukázal veľké dobrodenia v živote, teda nie je tu Jaius, ktorému vzkriesil dcéru, nie je tu Lazár, ktorého povolal znova k životu, nie je tu Zacheus, do domu ktorého priniesol spásu, nie sú tu desiatky ľudí, čo volali na slávu Kristovu, keď vchádzal do Jeruzalema. Ak máme v tej dobe hovoriť o cirkvi Kristovej, tak tá je maličká: tvorí ju niekoľko zbožných žien, čo šli za Ježišom až sem. Aké zvláštne: tzv. slabé pokolenie vydržalo pri ňom a silní muži odpadli. Ale či to už nieje predobraz toho, čo malo prísť v dejinách cirkvi tak často? Prečo sú pri Kristovom kríži práve tí, ktorí boli opovrhnutí? Lebo pri nich sa stalo účinným slovo „Dokonané!“, slovo akoby zázrakom ich vyzdvihlo z poníženia. Nikto viac sa nad nich nebude môcť a smieť vyvyšovať, lebo Kristova láska je pre nich v plnosti účinnou, Zo slova Kristovho, z Jeho „Dokonané!“ mohli tieto ženy niest silu do celého svojho života a aj si ju niesli.

Zvláštnym spôsobom dokonal Ježiš svoje dielo na svojej matke a na učeníkovi Jánovi. Jeho láska darovala matku učeníkovi a matke učeníka. Tu dokonáva Pán nové spojenie v ľudstve. Tu ukazuje, že po Jeho slove „Dokonané!“ neplatia v ľudstve len zväzky pokrvné, ale ešte viac - duchovné. Nijako tým nezmenšil význam synovskej lásky a význam materinskej lásky, ale rozšíril ich. Matka, ktorá vie milovať svojho syna po Ježišom „Dokonané!“ musí sa naučiť milovať všetkých Krista Pána veriacich. A syn, ktorý sa vie vinúť k vlastným rodičom s úctou a pomocou musí po Pánovom „Dokonané!“ zmocniť k tomu, aby bol oporou aj iným, všetkým, ktorí sú mu skrze Krista pridaní.

Hľa, tak sa rozšírila moc lásky Kristovej, účinnosť tej Božskej lásky.

3. - Toto všetko bolo možné práve preto, že na Golgote bol Ježiš Kristus syn Boží, a že to slovo „Dokonané!“ bolo práve Jeho slovom.

S pocitom vďaky spomíname nielen na Jeho dielo, ale ďakujúc oddávame sa Mu. S pocitom lásky vidíme, že vtedy, keď sa zdal svetu slabý, vtedy bol mocnejší ako Pilát a Kaifáš, ako židovskí a rímski vojaci spolu, lebo bol silný v láske zachraňujúcej. Tí čo Ho ukrižovali, stali sa len nevedomými nástrojmi, pri dokončení Božieho diela zmierenia.

Bolo to dielo nesmierne ťažké, Ale aby sme aspoň trochu videli jeho veľkosť, ťažkosť, všimnime si len jediného malého rysu toho, čo predchádzalo tesne pred smrťou Pána. Ten Ježiš Kristus, ktorý podľa 7. kapitoly Jánovho evanjelia pravdivo o sebe vyznal: „Ak niekto žízni, nech príde ku mne a napije sa.“ Ten Ježiš Kristus, ktorý žene Samaritánke pravdivo povedal: „kto by pil zvody, ktorú ja dám jemu, nebude žízniť naveky“ - ten istý Ježiš Kristus, teraz v mukách najhroznejších volá: „Žízňim!“ Ale čo je ešte väčšie; nerobí to preto, aby mu dali rýchlo piť. Ved' keď mu podali hubu s octom nechcel piť. Ale žíznil preto, aby sa aj v tomto vyplnilo slovo Písma svätého. Všetko naozaj dokonal, dokonale dokonal. Dokonal zmierenie človeka s Bohom. To o čo sa človek ani len pokúsiť nevedel a čo by nedokázal nikdy urobiť so všetkým čo vie a čo má, to Ježiš urobil vtedy, keď nemal nikoho a nič, keď bol bezvládnym a strápeným, keď mal podobu najponíženejšieho služobníka a keď bol potupený až do smrti kríža, kde viseli len prekliati. Ježiš Kristus, mocný Pán, bol mocný inak ako ľudia. Preto aj dosiahol viac. My dosahujeme vzrast svojich vín, On ich zmazal; my dosahujeme väčšie a väčšie vzdialenosti človeka od človeka - On nás spojil. My sa so svojimi činmi vydávame do moci smrti, On nás z nej vytrhol. On sám a za všetkých, všetko dokonal, „Dokonané je!“

Dokonané na všetky veky. K tomu už nič nepridáme a pridať nemusíme a ani nemôžeme. A nech je požehnané Jeho dielo, lebo my by sme mohli opakovať len zlobu Veľkého piatku nie aj Jeho milosť. Milosť je od Neho.

Po ukrižovaní Pána a po udalostiach na Golgote ostalo ticho. Ticho je aj medzi nami. Len akoby ozvenou nám znie Pánovo posledné slovo: „Dokonané!“ Slovo navždy sväté, tak sväté, že celé ľudstvo neobsiahne Jeho milosť, slovo mocné, tak mocné, že všetky veky ho neprekričia i keď bolo povedané kľudne a ticho. „Dokonané!“ - buď Bohu chvála, daj len Pane, aby sme požehnané dielo Kristovo aj naplno a v každý čas prijímali.

Vladimír Macalák